

STŘEDNÍ ČLÁNEK PODPORY

*Podpoříme školy všude tam, kde podporu potřebují,
aby měly volné ruce a dostatek času a energie
věnovat se kvalitní pedagogické práci
adaptované na konkrétní podmínky v daném místě!*

- V prosinci 2020 schválil ministr školství Robert Plaga pilotáž středního článku podpory. Koncept středního článku je zakotvený ve Strategii vzdělávací politiky ČR do roku 2030+ a jeho hlavním cílem je zvyšování kvality vzdělávání prostřednictvím komplexního systému podpory škol.

STŘEDNÍ ČLÁNEK – PRVNÍ MÍSTO PODPORY

Pilotní projekt středního článku zahájilo MŠMT v lednu 2021. Po dobu dvou let budou týmy odborníků ve vybraných regionech poskytovat školám přímo u nich v území cílenou podporu, zejména v oblasti managementu, správy organizace a vedení lidí. Stanou se prostředníkem v obousměrné komunikaci mezi MŠMT a územím, zprostředkují zpětnou vazbu od škol i zřizovatelů v dané lokalitě, zajistí přenos důležitých informací směrem ke školám a budou poskytovat konkrétní pomoc a podporu jednotlivým školám.

Střední článek se stane podpůrným a koordinačním nástrojem a tzv. „prvním místem podpory“ pro jednotlivé školy. Nabídne školám portfolio podpůrných služeb odpovídající jejich aktuálním konkrétním potřebám. Zprostředkuje jim podporu v oblasti pedagogického leadershipu, řízení pedagogického procesu a zvyšování kvality vzdělávání, a to především od NPI ČR, ČŠI, krajských poskytovatelů DVPP, systémových projektů zaměřených na tyto oblasti, ale i od dalších významných a osvědčených aktérů v oblasti vzdělávání, kteří dosahují vysoké profesní úrovně.

CO PŘINESE ŠKOLÁM?

Metodická pomoc bude zaměřena především na problematiku školské legislativy, pracovního práva a správních řízení, dále na ekonomiku, optimalizaci a digitalizaci procesů, vedení matriky ve školních informačních systémech a výkaznictví atd.

Svou činností ve školách přispěje střední článek ke snížení nepedagogické a administrativní zátěže vedení škol, a tím vytvoří ředitelům a dalším členům vedení prostor pro rozvoj pedagogického leadershipu a zvyšování kvality poskytovaného vzdělávání.

CO PŘINESE ZŘIZOVATELŮM?

Významnou oblastí bude metodická podpora zřizovatelů škol při plnění jejich zřizovatelské role, ať již v oblasti výkonu přenesené působnosti či samosprávy. Důležitá je podpora efektivní komunikace mezi zřizovatelem a školou, motivace ke spolupráci a spolupodílení se na plánech podpory a rozvoje školy.

SPOLEČNĚ!

Střední článek bude také podporovat činnost místních akčních plánů, spolupráci aktérů ve formálním i neformálním vzdělávání, vzájemné propojování, efektivní koordinaci aktivit, vytváření příležitostí ke sdílení zkušeností, příkladů dobré praxe, ale i personálních kapacit, vybavení, zázemí atd. Za tímto účelem střední článek na místní úrovni vytvoří poradní tým regionálních aktérů.

PILOTÁŽ 2021–2023

V období 2021-2023 bude MŠMT ověřovat nejenom náplň činnosti, ale také modely řízení středního článku. Dva týmy v okresech Semily a Svitavy budou řízeny přímo ministerstvem školství a o pilotáži v dalších regionech bude MŠMT jednat i na úrovni krajů. Další podrobnosti včetně podmínek spolupráce na úrovni okresů i kraje jsou předmětem jednání, která budou probíhat v prvním polovině roku 2021.

Pilotáž bude na MŠMT řídit odbor vzdělávací politiky, konkrétně oddělení podpory škol, které bude metodicky vést jednotlivé regionální týmy a bude koordinovat jejich aktivity. Zároveň bude zajišťovat centrální metodickou podporu prostřednictvím on-line nástrojů a sdílení zkušeností z jednotlivých týmů. V každém regionálním týmu středního článku budou působit čtyři metodici, zkušení odborníci z praxe, kteří budou většinu svého času trávit přímo ve školách.

Během dvou let pilotáže se ověří nejenom organizační fungování středních článků, jejich napojení na MŠMT a metodické vedení, ale především reálné potřeby škol a schopnost středního článku školám pomoci. Ověříme také potřebné personální obsazení, formy spolupráce s aktéry a možnosti metodické podpory vedoucí ke zkvalitňování samotného vzdělávání.

DECENTRALIZACE A AUTONOMIE ČESKÝCH ŠKOL – VÝHODA NEBO NEVÝHODA

S myšlenkou středního článku poprvé přišlo MŠMT na jaře roku 2019. Pan profesor Arnošt Veselý, který se jako vedoucí skupiny expertů podílejících se na první fázi příprav Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+, upozornil na několik zásadních specifik českého vzdělávacího systému a jejich dopad na kvalitu vzdělávání ve školách. Mezi ně patří například nedostatečná komunikace mezi MŠMT a dalšími úřady, řediteli a zřizovateli škol, stejně jako nízká míra oboustranné důvěry. A také mnoho vzájemně se křížících aktivit, rozdrobené úvazky odborníků v nejrůznějších organizacích a projektech, ale i vysoká míra autonomie škol jak v oblasti pedagogické, tak v oblasti řízení organizace, která s sebou přináší obrovskou zátěž a zodpovědnost jednotlivých ředitelů.

Na druhou stranu, decentralizace systému má i mnoho pozitivních aspektů, o které by bylo škoda naše školy ochudit. Možnost vytvářet vlastní školní vzdělávací programy, přizpůsobovat provoz školy místním podmínkám, zvyklostem a specifikům, rozhodovat o metodách a formách výuky, o pravidlech hodnocení, vybavení, učebnicích, didaktických pomůckách, mít plně v kompetenci veškeré personální řízení, rozhodovat o finančních prostředcích! To vše znamená velký potenciál pro každou školu nastavit vzdělávání tak, aby co nejvíce odpovídalo potřebám konkrétních dětí, žáků, pedagogů i rodičů.

Střední článek chce pomoci rozvoji potenciálu každé školy
a zároveň mírnit negativní dopady decentralizace tak,
aby každá škola mohla dětem nabízet vzdělávání na špičkového úrovní
adaptované na místní podmínky.

Aby pro každé dítě byla nejlepší školou ta, která je nejbliž.